

From: [redacted]
To: [redacted]
Cc: [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]
Subject: RE: Vraag PBM; echoscopie; screening zwangeren
Date: woensdag 25 maart 2020 16:21:09

Beste [redacted]

In de eerste plaats is het voor ons het handigst als je ALLEEN mij als ingang aanhoudt voor dit onderwerp.

De kwestie nu is vooral een arbokwestie en niet gericht op preventie voor de zwangere (aandachtsgebied [redacted])

Ik lees dat er een prima pragmatisch voorstel voorligt aan de beroepsgroep. Het is aan hen om daar uitsluitsel over te geven.

Ik zie ook op de website van BEN prima informatie staan.

Op je vragen:

- (1) Is het vetgedrukte wel of niet afdoende ter bescherming van de echoscopist?
Ja, in relatie tot verscherpte hygiëne. Het alternatief is het pragmatische voorstel van insturen in naar het ziekenhuis.
- (2) Is schoonmaken misschien toch wel nuttig/verstandig?
Is dat al niet een gangbare werkwijze na iedere client? Vanuit algemene infectiepreventie altijd aan te bevelen.

Als er alsnog vragen uitvoortvloeien dan weet je me te vinden, bij voorkeur per mail.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
 [redacted]
 Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI)
RIVM - Centrum Infectieziektebestrijding
 National Coordination Centre for Communicable Disease Control
 RIVM - Centre of Infectious Disease Control
 Office box 1, internal officebox 13 3720 BA Bilthoven The Netherlands
 Telephone [redacted] [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Sent: woensdag 25 maart 2020 15:48
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>; [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: FW: Vraag PBM; echoscopie; screening zwangeren
Importance: High

Hallo [redacted]

Vanmiddag heb ik met jullie (afzonderlijk) gesproken over mijn eerdere vraag (zie e-mail van gisteren, hieronder).

N.a.v. jullie input heb ik geen bevestiging gekregen dat ons eerdere beleid "**Ook in dit geval is het niet nodig voor echoscopisten om extra beschermingsmiddelen zoals mondkapje, jas of handschoenen te dragen**". (zie e-mail van gisteren, hieronder) gehandhaafd kan blijven.

- Is bevestiging (of ontkenning) alsnog mogelijk?

N.B. Met het Arbo-inf@ct kom ik ook niet verder. In de **Speciale editie Arbo-inf@ct: COVID-19 en bedrijfsgezondheidsbeleid** staat over persoonlijke beschermingsmaatregelen in de zorg: "**De uitgangspunten voor gebruik buiten het ziekenhuis, waaronder huisartsenzorg, thuiszorg, gehandicaptenzorg en GGZ, zie bijlage PBM buiten het ziekenhuis.**" En vervolgens in die Bijlage/website RIVM: **Het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en in het bijzonder mondneusmaskers wordt buiten het ziekenhuis alleen geadviseerd in de verpleeghuiszorg, huisartsenzorg, thuiszorg en gehandicaptenzorg waar lichamelijk ernstig zieke of zeer kwetsbare personen worden behandeld of verpleegd.** Echoscopisten buiten het ziekenhuis die zwangeren onderzoeken, staan hier niet bij. Volgt hieruit bevestiging van bovengenoemde, vetgedrukte tekst ("Ook in dit geval...")? Of kan deze groep vergelijkbaar zijn met bijv huisartsenzorg?

Intussen leggen we alvast wel een pragmatisch voorstel voor aan het veld (echoscopisten/gynaecologen): zie hieronder, geel gearceerd.

Punt is: als het veld dit nieuwe voorstel niet ondersteunt (bijv. vanwege mogelijk te veel belasting van echoscopisten in de ziekenhuizen), dan komen we toch weer bij de bovenstaande vraag.

Vandaar dat we toch graag alsnog een antwoord op bovenstaande vraag zien.

-
- Nog in te plannen Structureel Echoscopisch Onderzoek (SEO) afspraken: probeer deze niet later dan 19+0 weken in te plannen. Is de zwangere mogelijk besmet op het moment van het SEO? Dan is er voldoende tijd het SEO later uit te voeren.
  - Heeft de zwangere last van neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts? Voer dan geen SEO uit.
  - De zwangere moet 48 uur klachtenvrij zijn van koorts, hoesten, keelpijn en neusverkoudheid. Pas na deze 48 uur mag een SEO uitgevoerd worden. Dit geldt ook bij een bewezen coronabesmetting.
  - Als een zwangere nog klachten heeft en daardoor de 21 weken grens dreigt te overschrijden overleg dan met het Prenatale Diagnostiekcentrum in de regio. Er zijn dan verschillende mogelijkheden, afhankelijk van de regionale situatie, waaronder:
    - Het verder uitstellen van het SEO (tot bijv. 22 weken zwangerschap) met het risico dat een zwangere de 24 weken grens overschrijdt.
    - Het verrichten van een SARS-CoV-2 test; dit is afhankelijk van de beschikbaarheid en regionale afspraken.
    - Het verrichten van een SEO met COVID-19 beschermende middelen, indien die voorradig zijn in het echocentrum, of, indien die niet voorradig zijn, het

verrichten van een SEO met COVID-19 beschermende middelen in een ziekenhuis.

Sorry dat ik zo aanhou, maar ik zie het nog niet helder. Uiteraard ligt er ook verantwoordelijkheid bij de beroepsverenigingen: maar zij vragen ons nu advies (en wij willen geen onderbreking van de screeningen).

Veel dank alvast voor jullie hulp!

Met hartelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9
P.O. Box 1
3720 BA Bilthoven

+31

5.1.2e

+31

From: 5.1.2e

Sent: dinsdag 24 maart 2020 17:20

To: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Cc: 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Subject: Vraag PBM; echoscopie; screening zwangeren

Importance: High

Beste collega,

Gisteren heb ik gesproken met 5.1.2e over persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) voor echoscopisten in geval van (verdenking van) COVID-19 besmetting van een zwangere die onderzocht wil/moet worden met echoscopie (20-weeken echo).

Sorry dat ik er nog even op terugkom, maar er is wat reuring ontstaan.

Even nog als achtergrond (maar jullie wel bekend, denk ik):

De 20 wekenecho is onderdeel van het zwangerschapsscreeningprogramma dat door RIVM-CvB wordt gecoördineerd. Doel: check op open rug of open schedel + check op ontwikkeling organen.

In concept beleid dat het RIVM-CvB i.s.m. echoscopisten (die doorgaans buiten de ziekenhuizen werken) gisteren heeft gemaakt, staat:

5.1.2i

5.1.2i

Ik hoor het graag! Veel dank alvast! Ik ben nog tot 18 uur telefonisch bereikbaar op onderstaand mobiele nummer.

Met hartelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

Antonie van Leeuwenhoeklaan 9
P.O. Box 1
3720 BA Bilthoven

5.1.2e